

Plaatsingslijst A.W. Kist

(1933-2005)

Samengesteld door J.F. Seijlhouwer

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 480
Januari 2007

Inleiding

Mr. dr. A.W. Kist, A.W. werd op 11 april 1915 geboren in Teteringen; hij overleed op 25 mei 2005 te Wassenaar.

Hij was advocaat en procureur in Rotterdam, jurist, een van de oprichters en directeur van Kerk en Wereld, directeur van Vormingscentrum Oud Poelgeest en rechter te Arnhem, (ca. 1935-2005).

Het archief werd in mei 2006 overgedragen aan het Documentatiecentrum.

In de plaatsingslijst zijn de opschriften van de oorspronkelijke omslagen opgenomen.

Hieronder volgen twee columns naar aanleiding van het overlijden van A.W. Kist.

Januari 2007

Tweede zending

In 2013 werden door de familie 26 archiefdozen aan het archief toegevoegd en in februari 2014 nog 11 dozen. De inhoud van deze dozen is nog niet beschreven.

Ruis op zondag. IKON Colum (= Bram Grandia)

Het laatste journaal van Wim Kist 5 juni 2005

"In zijn stoel overleed na het journaal in de kracht van zijn leven Wim Kist op 90 jarige leeftijd." Wat een tekst. Op de begrafenis vertrouwde iemand me toe: Ik heb mijn vrouw bezworen niet in de rouwadvertentie te zetten: Suffig overleed in zijn stoel na de twintigste Inspector Morse...

Antwoord aan de machten

In 1971 vroeg professor Kuitert tijdens het doctoraal college ethiek wie voor een volgende keer de dikke theologische dissertatie van de jurist Wim Kist wilde bespreken. Dat wilde ik wel. Dat boek met als titel "Antwoord aan de machten" is me tot vandaag bijgebleven. Het verscheen op een moment dat in de Nederlands Hervormde Kerk het Getuigenis verscheen, een oproep aan de gemeente van Christus om zich te keren tegen de ideologisering en politisering van het evangelie. Het was in een tijd dat de christelijke partijen voor het eerst hun meerderheid in het parlement verloren. Het was een reactie van christelijk rechts. Uitgerekend in dat jaar verscheen het boek van Wim Kist. Hij was toen 56 jaar. In zijn boek laat hij zien dat er in de wereld machten zijn die om een weerwoord, om een tegenbeweging vragen.

Landelijk missionair collectief

In navolging van Karl Barth (afbeelding) en de Nederlandse theoloog Berkhof laat Kist zien dat de machten concreet zijn. De machten die mensen knechten en verslaven moeten aangewezen worden, ontmaskerd en bestreden. Kist waarschuwt tegen die ongrijpbare totalitaire machten die de mensen terug brengen tot een ding. In de loop van de jaren werd zijn toon scherper. Hij riep, schreef, belde, hij was als het ware een man met een constant zwaailicht op zijn hoofd en een voortdurende sirene: Mensen let op voordat het te laat is. Bijna 20 jaar geleden riep hij mensen op tot culturele ongehoorzaamheid. Hij richtte het landelijk Missionair Collectief op. Bijbellezen, krant lezen, daarover in kleine groepjes praten en dan in beweging komen. Hij was diep geraakt door de arm-rijk tegenstelling.

www.karlbarth.nl

Hij startte een paar jaar geleden een Karl Barth website (www.karlbarth.nl). Mensen moeten deze theoloog weer gaan lezen. Dat is een medicijn tegen apathie, verslaving en indutten. Dagelijks vertaalde hij teksten van Barth en zette die op de website.

Belijdenis van Accra

Als ik weer een telefoontje of een brief kreeg in beverig handschrift wist ik hoe laat het was: het is nu tijd, nu tijd om te bewegen. Hij was teleurgesteld in mensen die niet al hun tijd en inzet aan de beweging gaven. Het laatste half jaar was hij bezig met de Accraverklaring. Kist was de vormingswerker, de rechter, de mimespeler, de didacticus, de generaal. Hij was een soort Rinus Michels maar zonder zo'n goed elftal..

Gedragen door zijn kleinzonen

Zijn kleinzonen droegen hem op hun schouders de kerk in en uit. Een jongere generatie die hem draagt. Ik zag het als een teken van hoop. Wim

Kist die zich gedragen wist door de Barmhartige wordt gedragen door zijn kleinkinderen. Zijn geest, zijn vitaliteit en geloof, zijn verzet en zijn weerbaarheid zijn een teken van hoop voor de geslachten die volgen.

Zo herinner ik me deze man als een man die zonder schaamte getuige van Christus was.

Willem van der Meiden

De op 25 mei overleden Wim Kist was de laatste nog levende oprichter van het instituut Kerk en Wereld in Driebergen. Wim Kist (mr. dr. A.W.) was tevens de verpersoonlijking van het hervormde apostolaire elan van na de Tweede Wereldoorlog. Het is zestig jaar later nauwelijks meer te bevatten hoe deze missionaire Sturm und Drang de hoofden en harten in vuur en vlam zetten en met welke pretentie de Nederlandse samenleving besprongen werd. De 'bedenker' van Kerk en Wereld, J. Eykman, schroomde in de oorlogsjaren niet te spreken van 'stoottroepen', 'offensief', 'bruggenhoofden' en 'verbindingsofficieren' als het ging om de strategie waarmee de Nederlandse samenleving na de oorlog 'herkerstend' zou moeten worden. Geschraagd door het denken van Karl Barth (heel de kerk voor heel de wereld) en wars van verzuiling en politiek hokjesdenken werd een apostolair apparaat in stelling gebracht dat bol stond van dadendrang en optimisme. Toen Kerk en Wereld in 1945 van start ging met de wika-opleiding (werkers in kerkelijke arbeid), meldden zich 530 belangstellenden, die bereid waren have en goed achter zich te verbranden om de samenleving te herkerstenen als jeugdwerker, evangelist of hulppredikant. Wim Kist, advocaat en procureur in Rotterdam en organisator van de Kerkweek voor Iedereen, juni 1943, vormde met dominee Frans Pop, personeelsfunctionaris Buf van Diffelen en rector/neerlandicus Feits Boerwinkel de eerste directie van dit nieuwe instituut, dat het frappez toujours als handelsmerk kreeg. De samenstelling van de directie laat iets van het bijzondere van dit instituut zien... De opleiding sneuvelde uiteindelijk op de restauratie van de hervormde kerk, de teleurstellende 'nieuwe' kerkorde van 1951 en de weigering de afgestudeerde wika's een erkende plek in de kerk te geven. Dit alles was voor Wim Kist geen beletsel om zijn elan uit te dragen, op Kerk Wereld, vanaf 1951 als directeur van vormingscentrum Oud-Poelgeest, als oprichter van het Landelijk Missionair Collectief, en als pleitbezorger voor 'culturele ongehoorzaamheid'. Dit alles onder het motto dat de kerk een woord voor de wereld heeft en 'een antwoord aan de machten' te bieden heeft, naar de titel van Kists theologische proefschrift uit 1971. Als jurist bracht hij het daarnaast nog tot rechter bij de Arnhemse rechtbank. Een veelzijdig mens stierf vorige week, 90 jaar oud en 'in de kracht van zijn leven'. Ik ontmoette hem live maar twee keer en telkens stond zijn doofheid een goed contact in de weg. Maar aan de telefoon trof ik hem regelmatig, wanneer hij vond dat een belangwekkende zaak, recht en onrecht betreffende, onder de aandacht van een groot publiek moest worden gebracht. Tot op hoge leeftijd bleef Wim Kist zijn verbindingsofficieren zoeken. Zijn nagedachtenis zij tot zegen.

Plaatsingslijst

- 1 Kerk en wereld exit, interview IKOR
Belangrijke lezingen van anderen
Het boek. Eykman en herkerstening
Lezingen, uittreksels Vorming
Wedergeboorte van het koninkrijk door Boisot, anno
1942, 2 delen
Al werkend, 1 deel
De levensbeschouwelijke achtergrond van het
vormingswerk zoals dat op Oud-Poelgeest wordt
gedaan, 1 deel
Kasboekje 1933-1940
- 2 Europa, 2 omslagen
Assmby W.C.C., Amsterdam 1948. Referaten van Barth,
Newbigin, Kraemer, Tillich
Rijnkerken 1961-1967 en Sigluna 1954
Bezwaren. Omvorming LMC
De 5
Raad van Kerken
- 3 WOD vanaf oktober 2003
LMC, WARC forum 2003
WARC oproep Buenos Aires 2003 WOD en LMC, lezing
Goudzwaard
Belangrijke artikelen van anderen, o.a. Sigluna en
leiderschap
Kerk en Wereld 1945-1995
Evangelistiek 1945-1948
Eigen artikelen
- 4 Studienota's apostolaat, ook internationaal
Kerk en Wereld
- 5 Tegenspraak
WOD 2003
WOD 2002
Vernieuwingsproces in gemeenten
Atoombewapening en Bellum Justum
- 6 Pinkstergroep 2000
Agape en Zending 14 januari 2005 aan viertal

- Actie pro Accra
Stoevesandt
Tegenspraak WARC en Accra
Agape
- 7 Oikos
Koran en Islam
- 8 Financieel mentorschap
Barth projectgroep
Europa
NAVO-veiligheid, petitie aan Korthals Altes
WOD
- 9 WOD/LMC
Particuliere stukken, foto's studententijd
Dissertatie
- 10 Levensverandering NU!
Weest volmaakt
Jonge emeriti
Theologische etherleergang 'Bevrijding'
De machten de baas
Kerk en Wereld, directeur, agenda's en notulen 1945-
Studententijd
Kerk en Wereld, begin
- 11 Kerk en Wereld, begin en later
Theologie van het apostolaat
Rapport Volksontwikkelingswerk in internaatsverband,
Aukes/Heringa/Kist
- 12 Rapport Volksontwikkelingswerk in internaatsverband,
Aukes/Heringa/Kist (vervolg)
Urbanisatie
Ned. Burundi Com.
Conferentie Oud Poelgeest 1971
Terug naar de kern
Bob Goudzwaard
IKON-TV
- 13 Preken en bijbelstudies 1980-1995
Eigen werk
- 14 Kerk en Wereld
Derde Wereld
Johan Borgman
Oude kopij Bulletin 070

Agape
Kerk in Actie

15 Karl Barth
Een lemmet voor de ziel + dissertatie

Register op de beschrijvingen

- Accra 6
Agape 6, 14
Al werkend 1
Artikelen van anderen, o.a.
    Sigluna en leiderschap 3
Assmby W.C.C., Amsterdam
    1948. 2
Atoombewapening 5
Aukes/Heringa/Kist 11, 12
- Barth 2, 15
Barth projectgroep 8
Bellum Justum 5
Borgman, Johan 14
Buenos Aires 3
Bulletin 070 14
- De 5 2
De machten de baas 10
Derde Wereld 14
Dissertatie (*Antwoord aan de
    machten*, Alphen aan den
    Rijn 1971) 9, 15
- Een lemmet voor de ziel 15
Eigen artikelen 3
Eigen werk 13
Europa 2, 8
Evangelistiek 3
Eykman en herkerstening 1
- Financieel mentorschap 8
- Goudzwaard 3, 12
- Het boek. 1
- IKON-TV 12
IKOR 1
- Jonge emeriti 10
- Kasboekje 1933-1940 1
- Kerk en Wereld 1, 3, 4, 10, 11,
    14
Kerk in Actie 14
Koran en Islam 7
Korthals Altes 8
Kraemer 2
- Levensbeschouwelijke
    achtergrond van het
    vormingswerk 1
Levensverandering NU! 10
Lezingen van anderen 1
Lezingen, uittreksels Vorming 1
LMC 2, 3, 9
- NAVO-veiligheid 8
Ned. Burundi Com. 12
Newbigin 2
- Oikos 7
Oud Poelgeest 1, 12
- Particuliere stukken 9
Pinkstergroep 2000 6
Preken en bijbelstudies 13
- Raad van Kerken 2
Rapport Volksontwikkelingswerk
    in internaatsverband 11, 12
Rijnkerken 1961-1967 2
- Sigluna 1954 2
Stoevesandt 6
Studententijd 9, 10
Studienota's apostolaat, ook
    internationaal 4
- Tegenspraak 5
Tegenspraak WARC en Accra 6
Terug naar de kern 12
Theologie van het apostolaat 11
Theologische etherleergang
    'Bevrijding' 10

Tillich 2	WARC 3
Urbanisatie 12	Wedgeboorte van het koninkrijk door Boisot 1
Vernieuwingsproces in gemeenten 5	Weest volmaakt 10
Viertal 6	WOD 3, 5, 8, 9
	Zending 6